

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2566

วันจันทร์ที่ 27 พฤศจิกายน 2566 เวลา 09.30 น.
ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสสาม ปี 2566

หน่วย : ร้อยละ

การจ้างงาน

+1.3

การบริโภคเหล้า
และบุหรี่

+3.2

อัตราการว่างงาน

0.99

คดีอาญา

-13.7

หนี้สินครัวเรือน

+3.6

(Q2/2566)

การรับแจ้ง
ผู้ประสบภัยจากกรณ

-20.5

การเจ็บป่วยด้วย
โรคเฝ้าระวัง

+99.9

การคุ้มครอง
ผู้บริโภค

+0.8

1.

ความเคลื่อนไหวทางสังคม ไตรมาสสาม ปี 2566

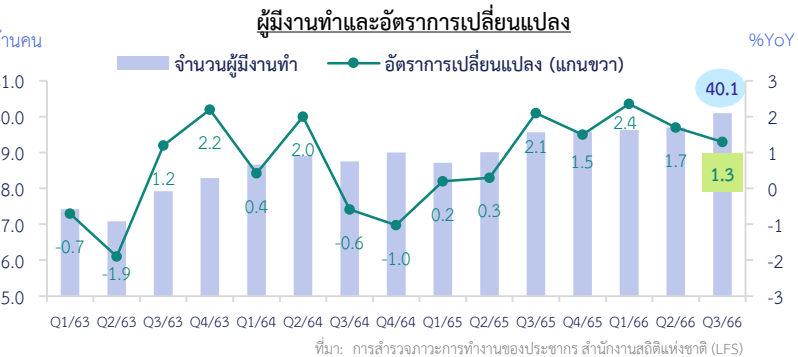

แรงงาน

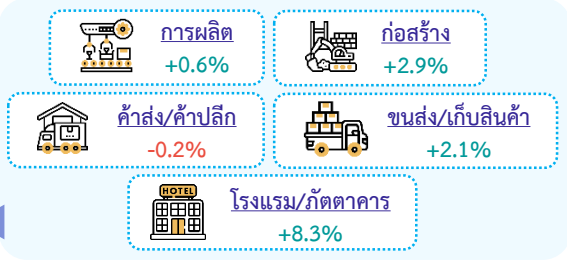
การจ้างงานไตรมาสสาม ปี 2566 ขยายตัวต่อเนื่อง จากการขยายตัวของการจ้างงานทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม

ผู้มีงานทำ มีจำนวน 40.1 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 1.3 จากการขยายตัวของการจ้างงานทั้งภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม ที่ร้อยละ 2.0 และ 1.0 ตามลำดับ โดยเฉพาะสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร ที่ขยายตัวถึงร้อยละ 8.3

ภาคเกษตรกรรม

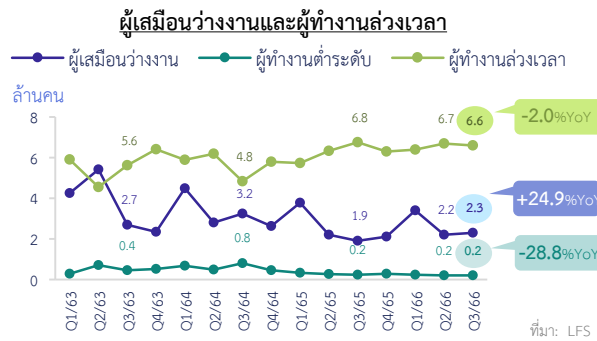
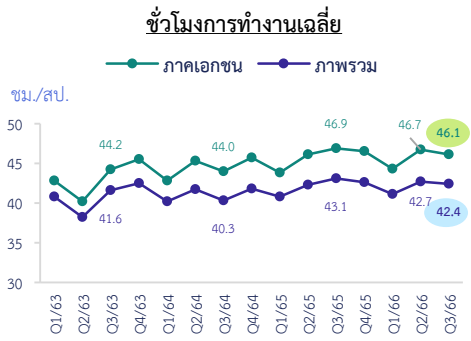

นอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน

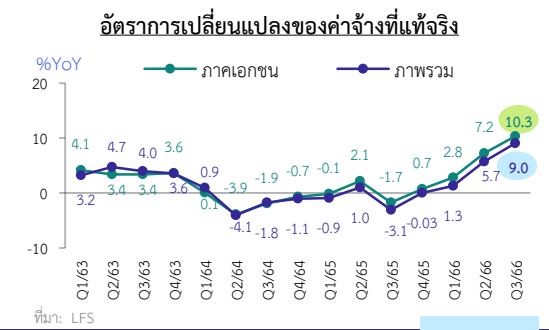
ชั่วโมงการทำงานภาพรวมและภาคเอกชนลดลงเล็กน้อยจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่ร้อยละ 0.2 และ 1.3 ตามลำดับ สอดคล้องกับจำนวนผู้ทำงานล่วงเวลา* ลดลงร้อยละ 2.0 และผู้เสมือนว่างงาน** เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.9 อย่างไรก็ตาม ผู้ทำงานต่ำระดับ*** ยังคงลดลงต่อเนื่องที่ร้อยละ 28.8

* ผู้ทำงานล่วงเวลา คือ ผู้มีงานทำที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
** ผู้เสมือนว่างงาน คือ ผู้มีงานทำ 0 - 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในภาคเกษตร และ 0 - 24 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกภาคเกษตร
*** ผู้ทำงานต่ำระดับ คือ ผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม (นับรวมผู้ทำงาน 0 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)

ค่าจ้างแรงงานปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง โดยค่าจ้างที่แท้จริงภาพรวมอยู่ที่ 15,367 บาท/คน/เดือน ขณะที่ภาคเอกชนอยู่ที่ 14,068 บาท/คน/เดือน โดยหากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่แท้จริงในภาพรวมและของภาคเอกชนพบว่าเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 9.0 และ 10.3 ตามลำดับ

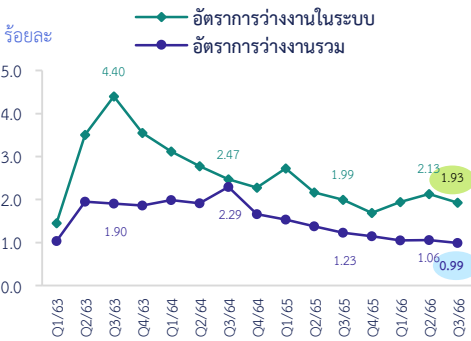
แรงงาน

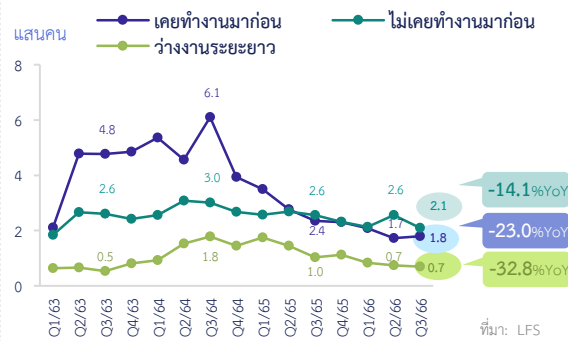
การว่างงาน

การว่างงานมีทิศทางที่ดีขึ้น ผู้ว่างงานมีจำนวน 4.01 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงาน ที่ร้อยละ 0.99 โดยผู้ว่างงานลดลงทั้งผู้ที่เคยและไม่เคยทำงานมาก่อน และลดลงในเกือบทุกกลุ่มอายุ แต่กลุ่มอายุน้อยยังคงมีอัตราการว่างงานสูงเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ขณะที่ผู้ว่างงานระยะยาว ลดลงต่อเนื่องที่ร้อยละ 32.8

อัตราการว่างงานรวมและอัตราการว่างงานในระบบ

ผู้ว่างงานที่เคย/ไม่เคยทำงานมาก่อน และผู้ว่างงานระยะยาว

ที่มา: LFS

การว่างงานรายภาค (หมื่นคน)

ภาค	Q3/66	
	จำนวน	อัตรา (%)
กรุงเทพมหานคร	6.4	0.99
ภาคกลาง	14.6	1.00
ภาคเหนือ	5.9	1.03
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.8	0.66
ภาคใต้	8.3	1.53

ที่มา: LFS

การว่างงานตามระดับการศึกษา (หมื่นคน)

ระดับการศึกษา	Q3/2565		Q3/2566	
	อัตรา (%)	อัตรา (%)	จำนวน	อัตรา (%)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	0.46	0.28	6.4	0.42
มัธยมต้น	1.02	0.94	8.0	1.09
มัธยมปลาย	1.46	1.03	5.6	0.85
อาชีวศึกษา	1.82	1.56	1.9	1.16
วิชาชีพชั้นสูง	1.71	2.06	3.4	1.30
อุดมศึกษา	2.49	2.36	14.9	2.09

การว่างงานรายอายุ (หมื่นคน)

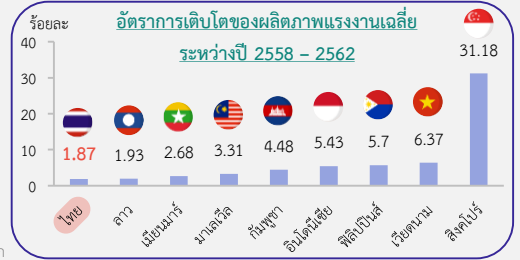
ช่วงอายุ	Q3/66	
	จำนวน	อัตรา (%)
15 - 19 ปี	3.2	5.79
20 - 24 ปี	18.0	5.58
25 - 29 ปี	8.0	1.75
30 - 34 ปี	4.1	0.90
35 - 39 ปี	2.8	0.65
40 - 49 ปี	2.5	0.27
50 - 59 ปี	0.9	0.10
60 ปีขึ้นไป	0.6	0.12

ประเด็นด้านแรงงานที่ควรให้ความสำคัญ

1 การยกระดับผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรกรรม : ภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยรองรับแรงงานไว้เกือบ 1 ใน 3 ของผู้มีงานทำทั้งหมด แต่กลับมีส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) เพียงร้อยละ 6.3 อีกทั้งอัตราการเติบโตของผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นต่ำที่สุดในภูมิภาคอาเซียน (ไม่รวมประเทศบรูไน)

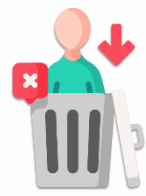

ปี 2562
มูลค่าเพิ่มของเกษตรไทย
≈ 3,217 ดอลลาร์ สหรัฐ/คน

ที่มา: ธนาคารโลก

2 การหดตัวของภาคส่งออกอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงานในสาขาการผลิต : กำลังซื้อของประเทศคู่ค้าลดลงทำให้มูลค่าการส่งออก (USD) ของไทยหดตัวต่อเนื่อง และอาจกระทบต่อการจ้างงานในภาคการผลิตสินค้าส่งออกที่สำคัญหลายรายการ อัตราการขยายตัวของภาคการผลิตสินค้าส่งออกที่สำคัญ (%YoY)

ที่มา: LFS

	2565		2566		
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
การผลิตสินค้าเกษตร	-2.0	6.9	11.7	8.7	10.0
การผลิตเครื่องจักร	0.0	-19.1	29.1	15.5	13.2
การผลิตสินค้าขั้นกลางและผลิตภัณฑ์	-6.7	9.2	-7.3	-2.2	10.6
การผลิตสินค้าขั้นกลางและผลิตภัณฑ์	5.5	-0.5	-4.2	-3.3	-1.5
การผลิตสินค้าขั้นกลางและผลิตภัณฑ์	16.4	0.0	-1.4	-8.9	5.3
การผลิตสินค้าขั้นกลางและผลิตภัณฑ์	16.8	28.4	-8.9	-11.6	-5.8
การผลิตสินค้าขั้นกลางและผลิตภัณฑ์	-21.6	-22.2	-18.3	-10.5	14.8
การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ	14.8	7.9	21.4	-5.4	0.6
การผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถที่พ่วง	0.8	1.0	1.7	0.5	-2.9

3 ระดับราคาสินค้าที่อาจปรับตัวสูงขึ้นก่อนการปรับอัตราค่าจ้าง : การศึกษาของ สศข.ร่วมกับ TDRi ในปี 2555 พบว่า ก่อนการปรับอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำ ราคาสินค้ามักจะปรับตัวเพิ่มขึ้นก่อนอย่างน้อย 6 เดือน ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มขึ้นทั้งที่ต้นทุนการผลิตไม่ได้เปลี่ยนแปลง

หนี้สินครัวเรือน

ไตรมาสสอง ปี 2566 หนี้สินครัวเรือนขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 โดยมีส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 90.7 คงที่เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนปรับลดลงเล็กน้อย

สินเชื่อกือบทุกประเภทขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะหนี้บ้าน และหนี้เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเป็นหลัก

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน จำแนกรายวัตถุประสงค์

ณ สิ้นสุดระยะเวลา (%YoY)	สัดส่วนหนี้ Q2/66	2565				2566	
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
หนี้สินครัวเรือน (รวม)	100.0	3.6	3.4	4.0	3.7	3.6	3.6
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	33.5	5.0	4.8	5.1	5.2	5.0	4.9
เพื่อยานยนต์	11.3	0.6	0.3	1.2	-0.3	-0.3	1.0
เพื่อการประกอบธุรกิจ	18.2	4.8	3.5	3.1	2.0	0.8	0.5
เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น	26.8	3.5	3.9	5.2	4.7	5.4	5.5
- สินเชื่อส่วนบุคคล	19.1	1.7	1.0	1.7	1.7	2.5	3.1
- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ	4.9	12.7	14.4	17.7	18.4	18.5	18.0
- สินเชื่อบัตรเครดิต	2.8	2.8	9.2	12.2	5.2	5.7	2.5
สินเชื่ออื่นๆ*	10.1	1.3	0.9	2.3	3.9	4.0	2.8

* สินเชื่ออื่น ๆ คือ สินเชื่อสินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และสินเชื่อที่ไม่สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และ สศช.

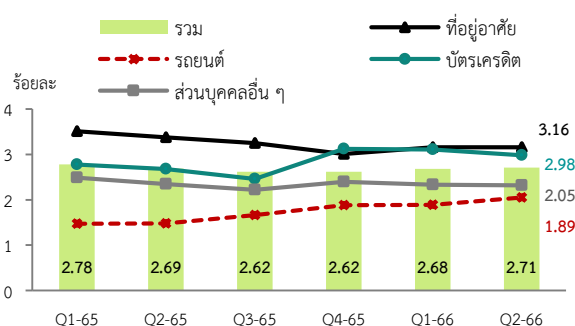
ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนลดลงเล็กน้อย โดยสินเชื่อเพื่อยานยนต์เป็นสินเชื่อที่เพิ่มของ NPL สูงสุด และมีสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อเพิ่มขึ้น

ธนาคารพาณิชย์

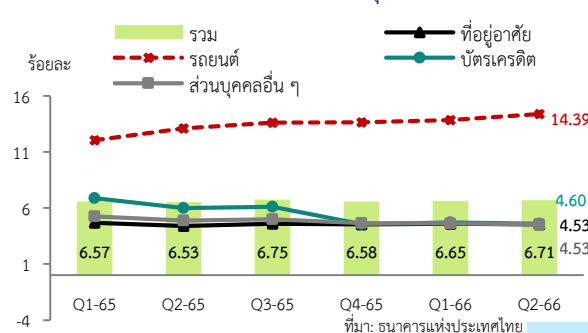
มูลค่าและอัตราการขยายตัวของหนี้ NPL รายวัตถุประสงค์

ณ สิ้นสุด ระยะเวลา (%YoY)	NPL Q2/66 (แนวล้านบาท)	2565				2566	
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
NPL (รวม)	1.47	-1.5	-5.1	-6.0	-2.3	-1.7	2.7
ที่อยู่อาศัย	0.86	-3.0	-5.3	-8.1	-11.9	-7.5	-4.0
รถยนต์	0.24	-5.6	-8.2	-1.7	25.7	30.3	40.9
บัตรเครดิต	0.07	-6.5	-17.2	-9.0	19.2	-3.3	-7.2
ส่วนบุคคลอื่น	0.30	8.0	1.0	-1.6	6.9	-1.9	3.0

สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อสินเชื่อรวม

สัดส่วนสินเชื่อกล่าวถึงพิเศษ (SML) รายวัตถุประสงค์ต่อสินเชื่อรวม

ประเด็นหนี้สิน ครัวเรือนที่ควร ให้ความสำคัญ

ความเสี่ยงในการติดกับดักหนี้ของ เกษตรกรไทยจากมาตรการพักหนี้

การศึกษาของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์
ถึงผลกระทบของมาตรการพักหนี้เกษตรกรที่ผ่านมา พบว่า

- × ไม่สามารถลดหนี้ได้ เนื่องจากเกษตรกรกู้ใหม่ระหว่างพักหนี้
- × มีแนวโน้มผิมนัดชำระหนี้ มากกว่าคนที่ไม่ได้เข้ามาตรการ

ครัวเรือนเกษตรขาดทุนหรือมีรายได้
จากการทำการเกษตร < 5,000 บาท/เดือน

25.6 %

6.6

แสนครัวเรือน

ที่มา: SES

1

จำเป็นต้อง
ดำเนินการควบคู่กับ
การยกระดับรายได้

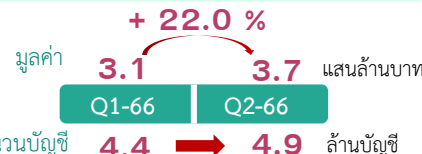
หนี้เสียจาก
COVID-19

ต้องดำเนินการมาตรการปรับโครงสร้างหนี้แก่ลูกหนี้กลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้สามารถกลับมาชำระคืนหนี้
ได้เป็นปกติ

การเร่งปรับโครงสร้างหนี้แก่ลูกหนี้ ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

ลูกหนี้เสียจากผลกระทบ COVID-19 (รหัสบัญชี 21)*
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ที่มา: NCB

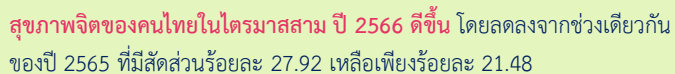
2

* ลูกหนี้ที่เป็นลูกหนี้ปกติในช่วงก่อน COVID-19 แต่กลายเป็น NPL
จากผลกระทบของ COVID-19

ไตรมาสสาม ปี 2566

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง มีจำนวนผู้ป่วย 4.01 แสนคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 99.9 จากการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากของผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง (ราย)

โรค	2565				2566			%YOY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q3/2566
ปอดอักเสบ	51,849	50,300	68,072	60,884	76,443	56,234	81,054	19.1
ไข้เลือดออก	1,481	9,485	19,625	14,574	10,948	23,067	76,579	290.2
มือ เท้า ปาก	740	4,734	79,223	14,285	11,483	8,928	29,974	-62.2
ไข้หวัดใหญ่	8,247	4,859	31,498	34,770	39,457	24,874	211,103	570.2
บิด	352	382	467	371	461	370	396	-15.2
หัด	32	38	97	82	58	39	107	10.3
ฉีหนู	231	529	1,376	1,465	622	774	1,591	15.6
ใช้สมองอักเสบ	241	213	264	205	303	209	194	-26.5
อหิวาตกโรค	1	0	1	3	1	0	1	-
ไข้กาฬหลังแอ่น	3	2	3	10	2	2	4	-
พิษสุนัขบ้า	1	0	0	2	1	1	0	-
รวม	63,158	70,542	201,626	126,651	141,779	114,498	401,003	99.9
อัตราต่อประชากรแสนคน	95.4	106.6	303.2	46.6	214.5	173.1	606.6	

ที่มา : รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2566

ประเด็นสุขภาพที่ต้องให้ความสำคัญ

1

การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่มีความรุนแรงในหลายพื้นที่
ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. – 15 พ.ย. 2566 มีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำนวน
ทั้งสิ้น 3.8 แสนคน เพิ่มขึ้นจากทั้งปี 2565 ที่มีจำนวนเพียง 8.1
หมื่นคน ซึ่งต้องเร่งรัดการฉีดวัคซีนในจังหวัดที่มีอัตราการป่วยสูง

- อาทิ จังหวัดระยอง ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ ซึ่งมีอัตราการป่วยสูงกว่าพันคนต่อประชากรแสนคน

จังหวัดที่มีอัตราการป่วยสูงสุด 5 จังหวัด

	2565	2566	
จังหวัด	ผู้ป่วย (ราย)	ผู้ป่วย (ราย)	อัตราป่วย /แสนประชากร
ระยอง	854	13,482	1,784.8
ภูเก็ต	907	5,227	1,249.5
กรุงเทพฯ	7,400	61,689	1,119.3
เชียงใหม่	4,690	19,541	1,091.1

ที่มา : กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

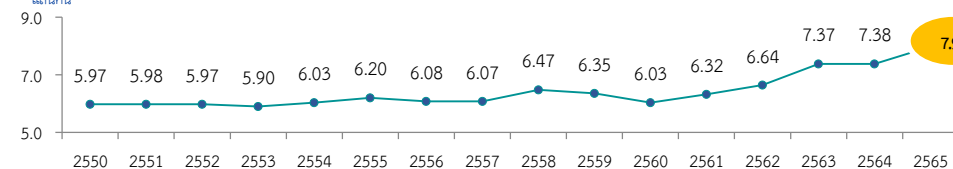
2

การฆ่าตัวตายจากปัญหาสุขภาพจิตมีอัตราเพิ่มขึ้น ในปี 2565 มีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าจำนวน 359,737 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีจำนวน 353,267 คน และอัตราการฆ่าตัวตายปี 2565 เพิ่มขึ้นเป็น 7.97 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มสูงที่สุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (2560 – 2565)

รายชื่อประชาชน
แสนคน

อัตรการฆ่าตัวตายสำเร็จประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 – 2565

ที่มา ๖: กรมสภาพาพิต กระทรวงสาธารณสุข

3

เด็กและเยาวชนไทยมีภาวะอ้วนเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง จากข้อมูล
ภาวะโภชนาการของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า เด็กอายุ 6-14 ปี และ
เยาวชนอายุ 15 - 18 ปี มีภาวะอ้วนและอ้วนร้อยละ 13.5 และ 16.9 ตามลำดับ
อีกทั้ง การมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอก็ลดลง อาจนำไปสู่โรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้
ดังนั้น ส่งเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชนให้แข็งแรง เพื่อลดความเสี่ยงต่อ
การเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้ในระยะยาว

ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนของเด็กและเยาวชน

ปี	เด็กอายุ 6-14 ปี (ร้อยละ)	เยาวชนอายุ 15-18 ปี (ร้อยละ)
2563	13.1	17.1
2564	11.0	13.3
2565	13.3	12.9
2566	13.5	16.9

ที่มา : รายงานข้อมูลการเฝ้าระวังทางโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

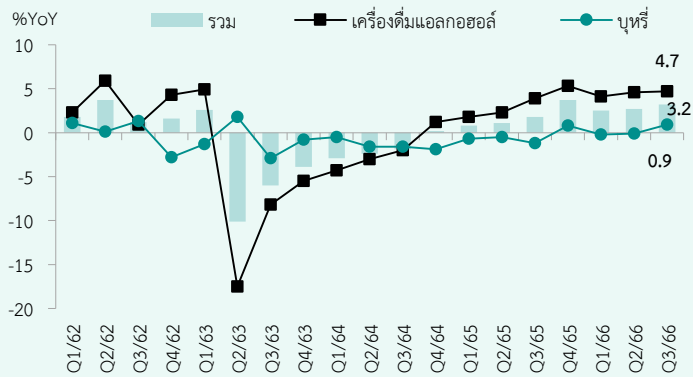
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรื

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรืโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2

โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 4.7 และการบริโภคบุหรืร้อยละ 0.9

การขยายตัวของค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือน หมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรื มูลค่าที่แท้จริง

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

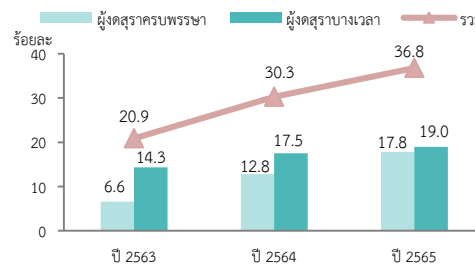
ประเด็นต้องให้ความสำคัญ และเฝ้าระวังในระยะต่อไป

1

การรณรงค์ลดเหลืสุราให้เข้าถึงคนทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการรณรงค์ให้มีการดื่มอย่างมีความรับผิดชอบต่องสังคม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อนุญาตให้สถานบันเทิงขยายระยะเวลาเปิด

ผลสำรวจการรณรงค์โครงการงดเหลืเข้าพรรษา ปี 2563 - 2565

ที่มา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ในปี 2565 มีผู้งดดื่มสุรารับพรษา และผู้งดดื่มสุราบางเวลา ร้อยละ 36.8 เพิ่มขึ้นจากผลสำรวจของปี 2564

สะท้อนให้เห็นว่า การรณรงค์ลดเหลืสุราอย่างต่อเนื่องมีส่วนช่วยในการลดจำนวนนักดื่ม

การขยายระยะเวลาเปิดสถานบันเทิงถึงเวลา 04.00 น. แม้ว่าจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ ซึ่งต้องเฝ้าระวังการดื่มที่ไร้ความรับผิดชอบ ที่อาจส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุโดยเฉพาะจากการขับรถขณะเมาสุรามากขึ้น

* บังคับใช้วันที่ 15 ธันวาคม 2566 ใน 4 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ชลบุรี และภูเก็ต

2 การเฝ้าระวังการเข้าถึงบุหรืไฟฟ้ารูปแบบใหม่ที่ดึงดูดเยาวชนมากขึ้น

บุหรืไฟฟ้ารูปแบบใหม่

ที่มา : ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) 2566

ข้อมูลจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในปี 2566 พบว่า เยาวชนร้อยละ 9.1 มีพฤติกรรมสูบบุหรืไฟฟ้า หรือคิดเป็น 1 ใน 10 ของประชากรเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ

บุหรืไฟฟ้ามีการปรับรูปแบบใหม่เสมอ เพื่อทำการตลาดดึงดูด กลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

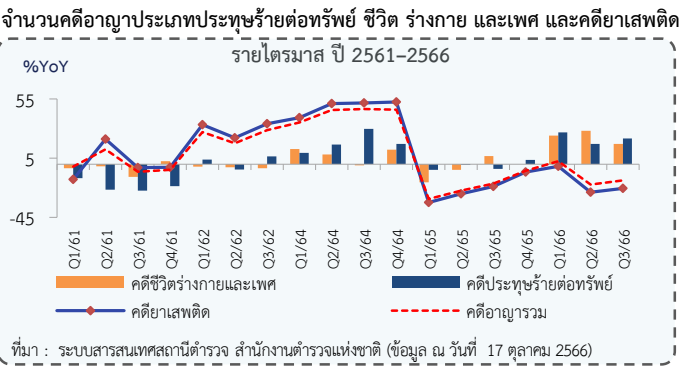
อาทิ รูปแบบบุหรืไฟฟ้า GEN 5 หรือ “Toy Pod” ที่มีลักษณะคล้ายของเล่นเด็กทั่วไปเลียนแบบจากการตุ้ดตุ้ดที่เด็กชื่นชอบ แตกต่างจากบุหรืรวมแบบ GEN 1 อย่างชัดเจน ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองคาดไม่ถึงถึงว่าคือ บุหรืไฟฟ้า

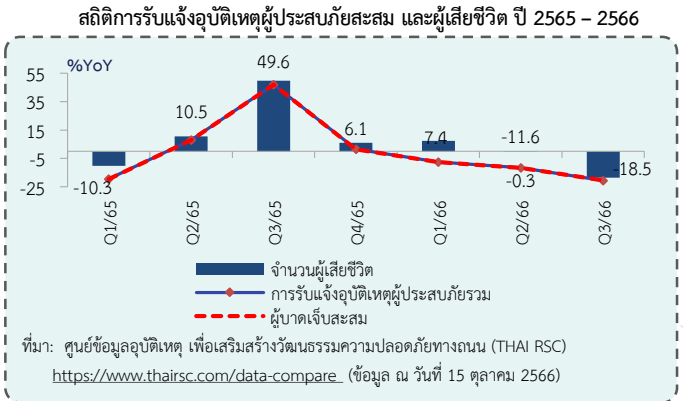

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

คดีอาญารวม ลดลงร้อยละ 13.7

ผู้ประสบภัยรวมจากอุบัติเหตุทางถนน ลดลงร้อยละ 20.5

ยาเสพติด
↓ -20.5

↑ 21.7
พหุร้ายต่อทรัพย์สิน

↑ 17.2
ชีวิต ร่างกาย เพศ

Q3/2566

ผู้ประสบภัยรวม
↓ -20.5

ผู้บาดเจ็บสะสม
↓ -20.5

ผู้เสียชีวิต
↓ -18.5

ประเด็นความปลอดภัยในชีวิตที่ควรให้ความสำคัญ

1

การเฝ้าระวังกลุ่มเยาวชนเล่นการพนันออนไลน์

จากผลสำรวจพฤติกรรมการเล่นพนันออนไลน์ของกลุ่มคนรุ่นใหม่ พบว่า

- มีผู้เล่นพนันออนไลน์ถึง 2,996,000 คน
- ประมาณการเงินหมุนเวียนจากการเล่นพนันออนไลน์ฯ อยู่ที่ 58,675 ล้านบาทต่อปี (เฉลี่ยคนละ 1,633 บาท/เดือนต่ำสุด 10 บาท/เดือน และสูงสุด 91,260 บาท/เดือน)

ผู้เขียนชวนให้เล่นพนันมีความผิดตาม พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. 2478 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการเล่นพนันออนไลน์ของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน

2

การหามาตรการป้องกันการก่ออาชญากรรมโดยใช้อาวุธปืน

- ไทยอยู่ในอันดับ 13 ของโลก ที่ครอบครองอาวุธปืนผิดกฎหมาย
- อัตราการเสียชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนเฉลี่ยที่ 3.91 คนต่อประชากรแสนคน โดยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 194 ประเทศ หรือเป็นอันดับ 2 ในอาเซียนรองจากประเทศฟิลิปปินส์

สะท้อนให้เห็นว่า ไทยจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลการเข้าถึงแหล่งซื้อขายควบคู่กับการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน

ที่มา : รายงาน Small Arms Survey , 2565

3

การมีระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน

- ระบบแจ้งเตือนภัยผ่านมือถือในกรณีเกิดภัยร้ายแรง อาทิ แอปพลิเคชัน “THAI DISASTER ALERT” แอปพลิเคชันไลน์ “LINE ALERT”

ควรเร่งดำเนินการจัดทำระบบแจ้งเตือนเหตุอาชญากรรมอย่างเจาะจงพื้นที่ “Emergency Mobile Alert” เพื่อเตือนภัยผ่าน SMS แบบเจาะจงพื้นที่ได้รวดเร็ว

เรื่องร้องเรียน	2565				2566			%YoY Q3/2566
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
สคบ.	2,540	4,902	6,045	6,749	12,631	7,504	6,305	4.3
ด้านโฆษณา	740	1,995	1,220	754	2,474	330	360	- 70.5
ด้านสัญญา	432	796	1,202	385	477	561	455	- 62.1
ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	538	1,093	1,971	1,177	741	513	588	- 70.2
ด้านฉลาก	830	1,018	1,652	868	793	508	474	- 71.3
เรื่องอื่น ๆ *				3,565	8,146	5,592	4,428	N/A
สำนักงาน กสทช.	1,780	624	502	525	474	371	297	- 40.8
โทรศัพท์เคลื่อนที่	1,477	427	318	342	318	236	161	- 49.4
อินเทอร์เน็ต	285	164	168	172	149	132	131	- 22.0
สถานีวิทยุคมนาคม	-	27	8	5	3	2	2	- 75.0
โทรศัพท์ประจำที่	18	6	8	6	4	1	2	- 62.5
รวม	4,320	5,526	6,547	7,274	13,105	7,875	6,602	0.8

*หมายเหตุ : สคบ. ปรับรูปแบบการนำเสนอข้อมูลใหม่ตั้งแต่ Q4-2565 โดยจำแนกข้อมูลตามแหล่งที่มาของข้อมูล ทำให้เรื่องอื่น ๆ ไม่สามารถจำแนกออกเป็นรายประเภทได้ ทั้งนี้ เรื่องอื่น ๆ ประกอบด้วยข้อมูลร้องเรียนจากศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ผู้บริโภค สคบ.ส่วนภูมิภาค กองกฎหมายและคดี ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ สคบ. และสำนักงานเลขานุการกรม

ที่มา: สคบ. และสำนักงาน กสทช.

☐ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการคิดค่าไฟฟ้า - น้ำประปาของหอพัก ห้องเช่า และอะพาร์ตเมนต์

ผู้เช่าหอพักฯ ต้องจ่ายค่าไฟฟ้า - น้ำประปาในอัตราที่สูงเกินกว่าประกาศของ สคบ. โดยเฉพาะพื้นที่ในกรุงเทพฯ ที่มีประชาชนอาศัยอยู่ในหอพักฯ สูงที่สุดจำนวนกว่า 1.69 ล้านครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในกรุงเทพฯ

ที่มา: SES

☐ ผู้เช่าจ่ายหอพักฯ อัตราค่าน้ำ - ค่าไฟในปัจจุบัน หอพักฯ จ่ายผู้ให้บริการ

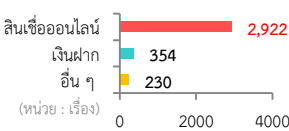
ไฟฟ้า ≈ 8 - 15 บาท/หน่วย ประปา ≈ 15 - 35 บาท/หน่วย ไฟฟ้าเฉลี่ย ≈ 3.6 บาท/หน่วย* ประปาเฉลี่ย ≈ 13.5 บาท/หน่วย*

หมายเหตุ : * คำนวณจากอัตราค่าน้ำประปาของการประปานครหลวง และอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง (อัตราปกติ)

ดังนั้น ภาครัฐควรมีมาตรการกำกับดูแลการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า-ประปาของหอพักฯ อย่างเข้มงวด และแยกเก็บค่าส่วนกลาง/ค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ อย่างชัดเจน

☐ กัยทางการเงินจากการถูกหลอกลงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินเชื่อผ่านช่องทางออนไลน์

ผลิตภัณฑ์ที่มีการหลอกลงสูงสุด ปี 2565

โดยในปี 2566 กระทรวงดิจิทัลฯ ออก พ.ร.ก. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีฯ และ ธปท. ออกมาตรการป้องกันที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องปฏิบัติอย่างรัดกุม ประชาชนควรระมัดระวังในการทำธุรกรรมฯ ของตนเองให้มากขึ้น

ที่มา : ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท.

☐ ปัญหาคูณั้ดืมหยอดเหรียญอัตโนมัติไม่ได้มาตรฐานในกรุงเทพฯ

“การติดตั้งตู้นี้มาตั้งแต่ 2 ปีแล้ว ยังต้องขออนุญาตจาก กทม. และติดฉลากแสดงรายละเอียดและข้อแนะนำการใช้งานตามประกาศของ สคบ.”

จากการสำรวจในเดือน ส.ค. 2565 - ส.ค. 2566 พบว่า

- ร้อยละ 90 ของตู้นี้มา 1,530 ตู้ ผิดกฎหมาย
- ร้อยละ 87.2 ไม่ติดฉลาก
- ร้อยละ 91 ไม่แสดงรายการตรวจคุณภาพน้ำ

หากไม่มีการควบคุม ดูแลอย่างจริงจังจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคในระยะยาว

ที่มา : ข้อมูลของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

2.

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ ไตรมาสสาม ปี 2566

ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง (Buy Now Pay Later) : เทรนด์ในการเข้าถึงสินเชื่อยุคใหม่

“ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง (Buy Now Pay later)” เป็นบริการให้สินเชื่อหรือการผ่อนชำระสินค้า โดยใช้เพียงบัตรประชาชนสำหรับยืนยันตัวตนเท่านั้น

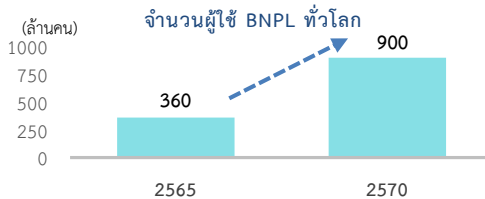

สถานการณ์ BNPL ทั่วโลก

- สำนักข่าว Financial Times ระบุว่า **มูลค่าทั่วโลกของ BNPL ปี 2564**
- ข้อมูลของ Juniper Research ระบุว่า **ปี 2565** ผู้ใช้ BNPL โลกมีจำนวน **360 ล้านคน**

เพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2562

มูลค่าตลาด ปี 2564 =
1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ

สถานการณ์ BNPL ในไทย

- “Thailand Buy Now Pay Later Marker Report” คาดว่าปี 2565 มีมูลค่าประมาณ **5.5 - 6.5 หมื่นล้านบาท**

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทย ประเมินว่า

แนวโน้ม BNPL ของไทย ปี 2571 จะมูลค่าสูงถึง 15,818 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

จากความสะดวกในการเข้าถึงสินเชื่อจึงมีความเสี่ยงทำให้คนไทยก่อหนี้สินมากขึ้นนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมา

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับ บริษัทศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาระบบและธุรกิจ จำกัด ดำเนินการสำรวจแนวโน้มพฤติกรรมการใช้จ่ายแบบซื้อก่อนจ่ายทีหลัง

SAB

Research Center for Social and Sustainable Co., Ltd.

23.2% ของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นผู้ใช้งาน BNPL

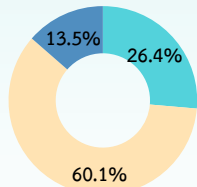
GEN Y เป็นกลุ่มที่ใช้บริการมากที่สุด

อายุ : เฉลี่ย 35 ปี

Gen Z (15 - 27 ปี)

Gen Y (28-45 ปี)

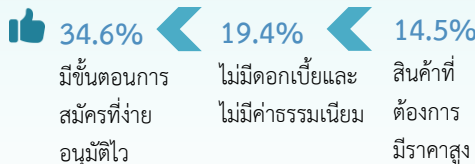
Gen X (46 -55 ปี)

ส่วนใหญ่ใช้บริการผ่านช่องทาง ONLINE

เหตุผลที่เลือกใช้บริการ BNPL

สินค้า/บริการที่นิยมซื้อผ่าน BNPL

- 1 สินค้าเทคโนโลยี
- 2 เครื่องใช้ไฟฟ้า เพอร์เนเจอร์
- 3 เสื้อผ้า/รองเท้า/เครื่องประดับ

การผิดนัดชำระ

96.2% ไม่เคยผิดนัดชำระ

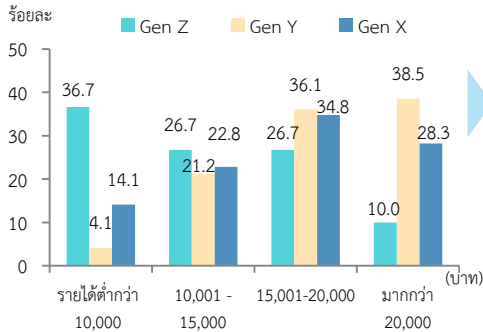
3.1% เคยผิดนัดชำระแต่ตอนนี้จ่ายแล้ว
0.7% ผิดนัดชำระ

ผลสำรวจข้างต้นยังอาจไม่มีปัญหา เพราะสัดส่วนผู้ใช้ไม่มากนักและ ผู้บริการส่วนใหญ่สามารถจ่ายคืนหนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจสะท้อนความเสี่ยงทางพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้

พฤติกรรมและทัศนคติที่อาจเกิดความเสี่ยง

1 เด็ก Gen Z ส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปกับเครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ

สัดส่วนรายได้เฉลี่ยผู้ให้บริการ BNPL จำแนกตามกลุ่มอายุ

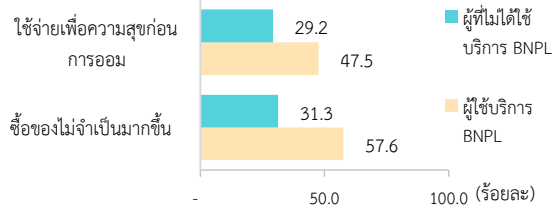
กลุ่ม Gen Z ที่ใช้บริการ BNPL 36.7% มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท

Gen Z ที่ใช้บริการ BNPL 38.0% หรือมากกว่า 1 ใน 3 ในการซื้อสินค้าจำพวก เสื้อผ้ารองเท้า เครื่องประดับ และสินค้าเรื่องความงาม

สะท้อนถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการก่อหนี้เกินตัวในอนาคต

3 ผู้ใช้ BNPL ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการซื้อของไม่จำเป็นมากขึ้นหากผ่อนชำระได้ รวมทั้งเห็นด้วยกับการจ่ายรางวัลให้ตนเองก่อนการตัดสินใจออมหรือลงทุน

ทัศนคติระหว่างผู้ให้บริการ BNPL และผู้ไม่ใช้บริการ BNPL

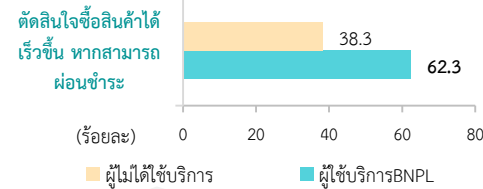
57.6% ของผู้ใช้ BNPL เห็นด้วยว่าซื้อของไม่จำเป็น หากสามารถผ่อนชำระได้
47.5% ของผู้ใช้ BNPL เห็นด้วยกับการจ่ายรางวัลให้รางวัลตนเองก่อนออม/ลงทุน

สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผู้ใช้ BNPL อาจขาดวินัยทางการเงินโดยเฉพาะการสร้างวินัยการออมและลงทุน

2

BNPL กระตุ้นให้เกิดตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการได้ง่ายขึ้น อีกทั้งผู้ใช้ BNPL ยังเป็นกลุ่มที่มีหนี้หลายประเภท

ทัศนคติระหว่างผู้ให้บริการ BNPL และผู้ไม่ใช้บริการ BNPL

สอดคล้องกับข้อมูลของบริษัท Atome ประเทศไทย BNPL ช่วยเพิ่มมูลค่าการซื้อเฉลี่ยต่อครั้งถึงร้อยละ 35

การกระตุ้นการใช้จ่ายของ BNPL ในขณะที่ยังมีภาระหนี้อื่น ๆ คงค้างอยู่ อาจนำไปสู่ความเสี่ยงผิดนัดชำระและเกิดหนี้เสียระยะถัดไป

ภาระหนี้สินของผู้ใช้บริการ BNPL

49.4% มีหนี้สิน (ไม่รวมหนี้ BNPL)

คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค (24.9%)

เป็นหนี้ที่ไม่สร้างรายได้

4

ผู้ใช้ BNPL ได้รับข้อมูลจากผู้ให้บริการไม่ครบถ้วน และต้องการกำกับดูแลจากภาครัฐ

15.6% ของผู้ใช้ BNPL ไม่เคยได้รับแจ้งบางครั้งเกี่ยวกับข้อกำหนดค้างชำระหรือผิดนัดชำระ

34.0% ต้องการให้ภาครัฐมีกฎหมายควบคุมและกำกับดูแลผู้ให้บริการ

15.3% ของผู้ใช้ BNPL ไม่เคยได้รับหรือได้รับแจ้งบางครั้งเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

29.9% ของผู้ใช้ BNPL ต้องการให้ควบคุมอัตราดอกเบี้ยไม่ให้สูงเกินไป

อาจทำให้ผู้ใช้บริการตัดสินใจพลาดและไม่ทราบถึงข้อควรระวังในการใช้ BNPL

ข้อเสนอแนะ

การกำกับดูแล BNPL ที่ครอบคลุมผู้ให้บริการทุกประเภท

โดยอาจศึกษาแนวทางการกำกับหรือการควบคุม BNPL ของต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทย

การกำกับดูแลในประเทศไทย

สินเชื่อในกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย

- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ (P-loan)
- สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ ภายใต้การกำกับ (Nano Finance)
- สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital P-loan)

ยังขาดการกำกับดูแลที่ชัดเจน

สินเชื่อนอกกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523

การกำกับดูแลในแต่ละประเทศ

กำกับดูแลที่ชัดเจน

กลุ่มสหภาพยุโรป

ใช้กฎระเบียบสินเชื่อ
ผู้บริโภค

ประเทศสิงคโปร์

ออกวิธีการปฏิบัติสำหรับ
ผู้ให้บริการ BNPL

ประเทศอินเดีย

กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ให้บริการ
BNPL ต้องลงทะเบียนภายใต้กำกับ
ของธนาคารกลางอินเดีย

โดยควรกำหนดแนวทางหรือหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน

- ✓ ต้องลงทะเบียนเพื่อขออนุญาตประกอบธุรกิจ BNPL
- ✓ กำหนดอัตราดอกเบี้ย/ ค่าปรับ และเพดานสินเชื่อที่ชัดเจน

- ✓ กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องแจ้งรายละเอียด หรือเงื่อนไขของสินเชื่อให้ครบถ้วน

ผู้ให้บริการ BNPL ต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกและส่งข้อมูลให้แก่บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด เพื่อลดปัญหาการก่อหนี้เกินตัว

ผู้ให้บริการจำเป็นต้องมีความรู้และวินัยทางการเงิน เพื่อให้ตระหนักถึงความเสี่ยงในการเป็นหนี้และการใช้จ่ายเกินตัว

Solo Economy :

เศรษฐกิจของครัวเรือนที่อาศัยอยู่คนเดียว (Single Person - household) รูปแบบใหม่ กำลังขยายตัวทั่วโลกจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครัวเรือนที่มีคนอาศัยอยู่คนเดียวมากขึ้น

สถานการณ์ครัวเรือนที่อาศัยอยู่คนเดียว

จากประเทศทั่วโลก พบว่า มีครัวเรือนคนเดียวมากถึง 414 ล้านคน และคาดการณ์ว่าภายในปี 2573 จำนวนครัวเรือนคนเดียวอาจเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30

ที่มา : Euromonitor, 2564

ตัวอย่าง Solo Economy ในต่างประเทศ

 ประเทศญี่ปุ่น : เกิดเทรนด์การใช้ชีวิตคนเดียวที่เรียกว่า โอฮิโตรีซามะ (Ohitorisama)

ธุรกิจร้านอาหารที่รองรับลูกค้าแบบเดี่ยว ธุรกิจท่องเที่ยวคนเดียว ธุรกิจห้องเช่า และธุรกิจร้านค้าโอเกะ สามารถสร้างรายได้รวมกันมากกว่า 9.9 ร้อยล้านเยนต่อปี

ที่มา : The Solo Consumer Market in Japan, 2563.

 ประเทศจีน : มีครัวเรือนคนเดียวจำนวนมาก >> ภาคธุรกิจปรับตัวโดยยึดหลักการใช้จ่ายและพฤติกรรมบริการของคนโสด

ธุรกิจบริการแอปหาคู่

แอปหาคู่ที่ได้รับความนิยมในจีน อาทิ Momo Tantan soul และ Blue มีมูลค่าตลาดในปี 2564 อยู่ที่ประมาณหนึ่งพันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ธุรกิจ E-commerce

กระตุ่นยอดขายโดยอิงกับคนโสด โดยในปี 2564 มูลค่าธุรกรรม การขายออนไลน์ในวันดังกล่าวสูงถึง 965 พันล้านหยวน เพิ่มขึ้น 5.2 พันล้านหยวน จากปี 2554

ที่มา : Statista, 2564.

ธุรกิจอาหารกึ่งสำเร็จรูป

ได้รับความนิยมจากคนโสดชาวจีน ยุคใหม่ที่รักความสะดวกสบาย โดยในปี 2565 มีมูลค่าจำนวนรวมถึง 596,100 ล้านหยวน

ที่มา : iiMedia Research, 2565.

สถานการณ์ครัวเรือนที่อาศัยอยู่คนเดียวของครัวเรือนไทย

ประเทศไทยมี ครัวเรือนที่มีสมาชิกคนเดียวจำนวนกว่า 7 ล้านครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.1 ของครัวเรือนทั้งหมด เพิ่มขึ้นอย่างมากจากร้อยละ 16.4 ในปี 2555

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565

ไทยเป็น 1 ใน 10 ประเทศ ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนคนเดียว สูงที่สุดในเอเชียแปซิฟิก

ประเทศที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนคนเดียวสูงที่สุดในเอเชียแปซิฟิก

> **ชี้ให้เห็นว่า คนกลุ่มนี้มีกำลังซื้อมากกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่น**

ภาคธุรกิจในประเทศไทย เริ่มปรับตัวในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มครัวเรือนคนเดียว ซึ่งยังมีจำนวนไม่มากนัก จึงเป็นโอกาสในการสร้างธุรกิจที่สำคัญได้อีกหลายด้าน

ตัวอย่าง Solo Economy ในไทย

ภาครัฐ

การท่องเที่ยว (Solo Traveler) โครงการ “เส้นทางคนโสด Single Journey” ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัดทำร่วมกับแอปพลิเคชัน Tinder และบริษัท ไตรพีดีจีทีล จำกัด

ภาคเอกชน

ธุรกิจอาหารที่รองรับลูกค้าที่มาคนเดียว (Solo Diner) และธุรกิจบริการอาหารเดลิเวอรี่

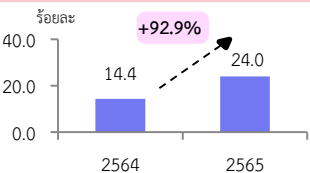

1

พฤติกรรมของครัวเรือนคนเดียว สามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจหลายด้าน ดังนี้

1 ที่อยู่อาศัยแนวตั้งตอบโจทย์ความต้องการของครัวเรือนคนเดียวมากขึ้น

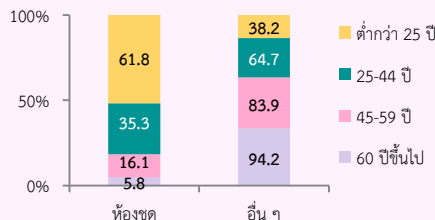
ปี 2565 มีครัวเรือนคนเดียวที่อาศัยอยู่ในห้องชุด (อะพาร์ตเมนต์/แฟลต/คอนโดมิเนียม) เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เกือบเท่าตัว

กว่าร้อยละ 61.8 เป็นกลุ่มที่มีอายุ < 25 ปี

สัดส่วนช่วงอายุของครัวเรือนคนเดียว
จำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัย ปี 2565

หมายเหตุ : อื่น ๆ ประกอบด้วย บ้านเดี่ยว อาคารพาณิชย์ ทาวน์เฮ้าส์ ห้องภายในบ้าน และเพิงพักชั่วคราว

ที่มา : SES, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2 เมื่ออยู่คนเดียว การคลายเหงาจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ครัวเรือนคนเดียวมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการสื่อสารคิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 27.6 ในปี 2565 สูงกว่าค่าใช้จ่ายประเภทอื่น

ในปี 2565

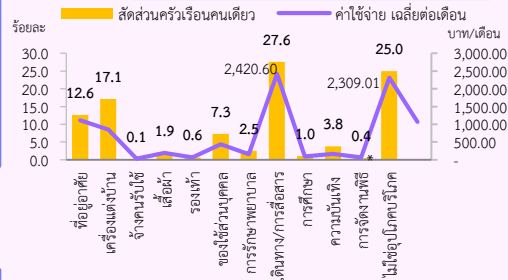
ครัวเรือนคนเดียวมีแนวโน้มเลี้ยงสัตว์และปลูกต้นไม้มากขึ้น

≈ มีครัวเรือนคนเดียวกว่า 2.7 แสนครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.9 จากปี 2562 และอีกกว่า 2.3 แสนครัวเรือน นิยมปลูกต้นไม้/ไม้ดอกไม่ประดับ โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น เกือบ 6 เท่าตัว จากปี 2562 ที่มีอยู่เพียง 3.5 หมื่นครัวเรือน

ที่มา : SES, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โครงสร้างค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม (ด้านตัวเงิน) ของครัวเรือนคนเดียว ปี 2565

หมายเหตุ : *อาทิ ภาษีเงินได้ เบี้ยประกันภัย เงินบริจาค

ที่มา : SES, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คนโสดร้อยละ 80.7 นิยมเลี้ยงสัตว์เหมือนลูก

โดยในจำนวนนี้ ร้อยละ 49.0 ≈ เลี้ยงเพื่อคลายความเหงา

ที่มา : รายงาน Petsumer Marketing ของวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

3 ครัวเรือนคนเดียวชอบท่องเที่ยวมากขึ้น

โดยมีอัตราการเติบโตด้านการท่องเที่ยวสูงที่สุดเมื่อเทียบกับครัวเรือนขนาดอื่น

ก่อน COVID-19

ปี 2565

"มากกว่าร้อยละ 20 ของคนโสดจะท่องเที่ยวมากกว่า 5 ครั้งปี"

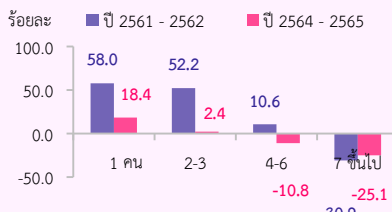
ครัวเรือนคนเดียวกว่า 4 แสนครัวเรือนที่เดินทางท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ≈ +58.0%

แม้ COVID-19 จะทำให้ครัวเรือนคนเดียวเดินทางท่องเที่ยวลดลงอยู่ที่ 2.1 แสนคน แต่ยังคงเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ≈ 18.4%

นอกจากนี้ ครัวเรือนเดียวยังมีแนวโน้มชอบทำกิจกรรมทางด้านศาสนา ≈ เกือบ 1 ใน 3 ของครัวเรือนคนเดียวมีการเดินทางไปทำบุญและอีกกว่าร้อยละ 45.4 เชื่อและศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์

อัตราการเติบโตด้านการเดินทางท่องเที่ยว จำแนกตามขนาดครัวเรือน

ที่มา : SES, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4 ครัวเรือนคนเดียวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันในชีวิตด้วยการทำประกันมากขึ้น

ในปี 2565

มีครัวเรือนคนเดียวกว่า 4.9 ล้านคนที่ทำประกันชีวิต/ประกันภัย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.8 ของครัวเรือนคนเดียวทั้งหมด

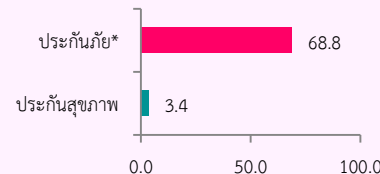
2565 ≈ 4.9 ล้านครัวเรือน
2564 ≈ 4.1 ล้านครัวเรือน

+15.3%
ในจำนวนนี้กว่าร้อยละ 3.4 ยังทำประกันสุขภาพเพิ่มเติม

การทำประกันที่มีสัดส่วนสูง ชี้ให้เห็นว่า ครัวเรือนคนเดียวเล็งเห็นถึงความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนมีทักษะความรู้ด้านการเงิน

สัดส่วนครัวเรือนคนเดียวที่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำประกันฯ ปี 2565 (ร้อยละ)

หมายเหตุ : * ประกันภัย รวมไปถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สิน/การทำประกันชีวิต/เงินบำนาญ/กองทุน

ที่มา : SES, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การมีครัวเรือนคนเดียวเป็นจำนวนมากไม่เพียงส่งผลดีและเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจ แต่ยังอาจสร้างปัญหาอื่นให้กับสังคมได้มากขึ้นเช่นกัน

> 1 ใน 3 ของครัวเรือนคนเดียวเป็นผู้สูงอายุ <

ครัวเรือนคนเดียวที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 28.1 ซึ่งการอยู่คนเดียวของผู้สูงอายุอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะด้านสุขภาพจิตจากการที่ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว รวมทั้งขาดผู้ดูแล

ครัวเรือนคนเดียวบางกลุ่มมีรายได้ไม่เพียงพอ โดยครัวเรือนคนเดียวที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายคิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 15.9

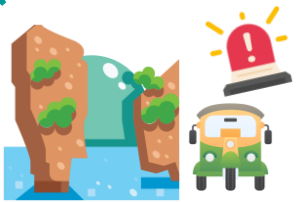
ปี 2562

ร้อยละ 16.6

ปี 2564

โดยเฉพาะครัวเรือนคนเดียวที่เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งเกิดจากการขาดหลักประกันด้านรายได้

สภาพแวดล้อมในปัจจุบันของไทยยังไม่เอื้อต่อการใช้ชีวิตคนเดียวมากนัก โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว จากผลสำรวจของ The Swiftest ในปี 2565 พบว่า ไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 12 จากทั้งหมด 50 ประเทศทั่วโลก ที่ไม่ปลอดภัยที่สุดสำหรับนักท่องเที่ยว

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญต่อไป

“ การยกระดับ Solo Economy จำเป็นจะต้องคำนึงถึงปัญหาและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการอยู่คนเดียวควบคู่ไปด้วย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม ”

1 การเสริมสร้างทักษะทางการเงิน (Financial literacy) และการเข้าถึงหลักประกันรายได้หลังเกษียณตั้งแต่ในวัยแรงงาน เพื่อสร้างวินัยทางการเงินที่ถูกต้องให้แก่ครัวเรือนคนเดียว รวมทั้งความมั่นคงทางการเงินในอนาคตของครัวเรือน

2 การช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่เพียงลำพัง โดยภาครัฐอาจร่วมกับวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดระบบการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมการทำกิจกรรมทางสังคมอย่างสร้างสรรค์ ควบคู่กับการปรับภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมและเพิ่มพื้นที่สาธารณะประโยชน์ เพื่อการลดช่องว่างพฤติกรรมการแยกตัวทางสังคม

3 การยกระดับด้านความปลอดภัยทางสังคมที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตคนเดียว อาทิ มาตรการรองรับการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นยิ่งกว่าเดิม

4 การส่งเสริมให้ภาคเอกชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับพฤติกรรมของครัวเรือนคนเดียว ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ยังทำให้ครัวเรือนกลุ่มนี้มีทางเลือกในการใช้ชีวิต ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

กรีนบอนด์ หรือ ตราสารหนี้สีเขียว

“ตราสารหนี้ไม่ว่าประเภทใด ซึ่งเงินที่ได้จากการระดมทุนไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด จะถูกนำไปใช้เป็นเงินลงทุนหรือนำไปใช้ชำระคืนหนี้ที่ได้ลงทุนไปในโครงการหรือสินทรัพย์ที่มีคุณสมบัติเป็นโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น”

ประเภทโครงการ

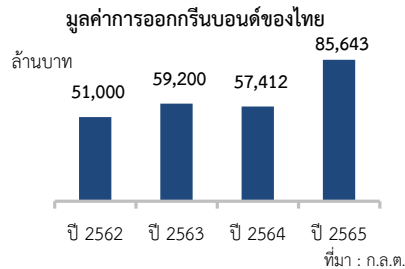

- พลังงานหมุนเวียน
- การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน
- การป้องกัน/ควบคุมมลพิษ
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- การขนส่งที่ใช้พลังงานสะอาด
- การจัดการน้ำ/น้ำเสีย
- การปรับตัวต่อ Climate Change
- ผลิตภัณฑ์/การผลิตเศรษฐกิจหมุนเวียน
- อาคารเพื่อสิ่งแวดล้อม

การออกกรีนบอนด์

ทั่วโลก

ประเทศไทย

การขยายตัวที่เพิ่มขึ้นของกรีนบอนด์

- ความต้องการของนักลงทุนจากกระแสรักษ์โลก
- สนับสนุนกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยไม่ต้องลงทุนทำโครงการด้วยตนเอง

ปี 2559 1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ → ปี 2565 4.87 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ

เพิ่มขึ้น

ปี 2562 51,000 ล้านบาท → ปี 2565 85,643 ล้านบาท

เพิ่มขึ้น

- ผลตอบแทนของกรีนบอนด์ใกล้เคียงกับตราสารหนี้ทั่วไป
- รัฐบาลให้สิทธิประโยชน์เพื่อสนับสนุนการออกกรีนบอนด์

ข้อกำหนดของกรีนบอนด์

- ตลาดกรีนบอนด์ยังมีขนาดเล็ก/ผู้ออกกรีนบอนด์ส่วนใหญ่เป็นบริษัทขนาดใหญ่

สัดส่วนมูลค่า
กรีนบอนด์เทียบกับ
ตราสารหนี้ทั่วไป

ประเทศไทย

5.68%

<

ต่างประเทศ

10%

- การออกกรีนบอนด์มีเงื่อนไขและขั้นตอนมากกว่าตราสารหนี้ทั่วไป

✓ วัตถุประสงค์เฉพาะ
ด้านสิ่งแวดล้อม

✓ แนวทางบริหาร
จัดการเงิน

✓ กระบวนการประเมิน/
คัดเลือกโครงการ

✓ การรายงาน/
เปิดเผยข้อมูล

- การขาดความชัดเจนในการกำหนดสาขาของธุรกิจสีเขียว

ปัญหาการฟอกเขียว
(Greenwashing)

การแอบอ้างนำเงินไปลงทุนทำโครงการเพื่อ
สิ่งแวดล้อม แต่ไม่ได้มีการดำเนินการจริง

ประโยชน์

การระดมทุนเพื่อแก้ไข
ปัญหาสิ่งแวดล้อม

การสร้างภาพลักษณ์
ให้ภาคธุรกิจ

- การส่งเสริมให้ธุรกิจมีการใช้ประโยชน์จากกรีนบอนด์

กำหนดนิยามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีเขียวให้ชัดเจน

ส่งเสริมให้สถาบันการเงินออกกรีนบอนด์ เพื่อนำมา
ให้กู้ยืม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนกับสถาน
ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs)

3. บทความ

Social Budgeting :
เครื่องมือในการวิเคราะห์
การจัดสวัสดิการทางสังคม

ความสำคัญของการจัดทำงบประมาณด้านสังคม

การวิเคราะห์งบประมาณด้านการคุ้มครองทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญ

แต่งงานศึกษาที่ผ่านมา ยังมีจุดอ่อนในด้านข้อมูลที่น่ามาใช้

ศึกษางบประมาณด้านการคุ้มครองทางสังคม โดยใช้เครื่องมือ
งบประมาณด้านสังคม / Social Budgeting

: ช่วยให้เห็นกระแสการเงินของงบประมาณที่ใช้ในการจัดสวัสดิการสังคม และเป็นเครื่องมือหนึ่ง
ในการสนับสนุนการจัดสรรและใช้งบประมาณของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

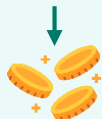
ภาครัฐ

ระบบความคุ้มครองทางสังคม
(Social Protection)

- ลดความยากจน
- เสริมความมั่นคงทางด้านรายได้
- เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ
- ป้องกันไม่ให้กลายเป็นกลุ่มเปราะบางเมื่อประสบกับเหตุการณ์/ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและสังคม

≈ 90 โครงการ

**ใช้งบประมาณจำนวนมาก
แต่ติดตามได้ยาก**

Social Budgeting

: ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นแหล่งที่มา และการใช้ไปของเงินในการดำเนินโครงการด้านสังคม

**รายรับของงบประมาณ
ด้านสังคม**

- เงินอุดหนุนจากรัฐและแหล่งอื่น ๆ
- เงินสมทบ
- รายรับอื่น

รายจ่ายของงบประมาณด้านสังคม

จำแนกตามลักษณะรายจ่าย

- เงินที่จ่ายให้ผู้รับประโยชน์โดยตรง
- เงินชดเชยการสำรองจ่าย
- สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน
- ค่าใช้จ่ายในบริการทั่วไป
- เงินโอนไปยังสถาบันอื่น

จำแนกตามลักษณะสิทธิประโยชน์

- การเกษียณอายุ/เสียชีวิต
- สุขภาพ
- การเลี้ยงดูเด็ก/ครอบครัว
- การจ้างงาน
- ที่อยู่อาศัย
- ความยากจน
- การศึกษา
- อื่น ๆ

ตัวอย่างสวัสดิการทางสังคมของประเทศไทย ในแต่ละช่วงอายุ

เด็กแรกเกิด	นักเรียน/นักศึกษา	เกษตรกร	แรงงาน พนักงาน ลูกจ้าง	ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
- เบี้ยเด็กแรกเกิด 0-6 ปี - เงินสงเคราะห์เด็กยากจน	- เรียนฟรี 15 ปี/อาหาร/กลางวันฟรี/นมฟรี	- โครงการประกันรายได้/สินเชื่อ - โครงการประกันภัยอุบัติเหตุเกษตรกรสวนยาง	- ผู้ประกันตน ม.33/39 - กองทุนเงินทดแทน - กองทุนสงเคราะห์ครูเอกชน	- ผู้ประกันตน ม.40 - กองทุนการออมแห่งชาติ
ข้าราชการ พนักงานรัฐ	ผู้มีรายได้น้อย คนจน	คนพิการ	กลุ่มผู้ป่วย ผู้เฒ่าคนเฒ่า	ผู้สูงอายุ
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ - สวัสดิการรัฐวิสาหกิจ	- บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ - โครงการบ้านมั่นคง - กองทุนสวัสดิการชุมชน	- เบี้ยพิการ - กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	- เบี้ยยังชีพ - เงินสงเคราะห์ - กองทุนยุติธรรม	- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - กองทุนผู้สูงอายุ - เงินสงเคราะห์ในการจัดการศพผู้สูงอายุ

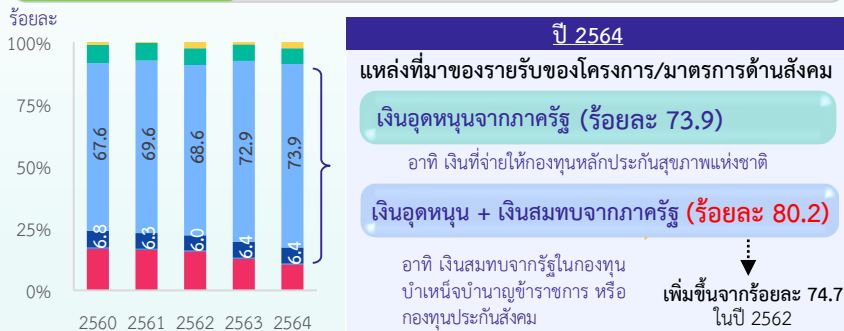
หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Universal)

ภาพรวมงบประมาณด้านสังคมของประเทศไทย

* จากข้อจำกัดในการรวบรวมและประมวลผลข้อมูล จึงทำให้จำเป็นต้องเลือกเฉพาะโครงการ/มาตรการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมูลค่าสูงและมีผลกระทบต่อสังคมมาก ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 21 โครงการ ครอบคลุมงบประมาณกว่าร้อยละ 93.4 ของรายจ่ายความคุ้มครองทางสังคมทั้งหมดตามรายงาน ILO

ด้านรายรับ

: รายรับของงบประมาณด้านสังคมส่วนใหญ่มาจาก งบประมาณของภาครัฐ

ขณะที่

เงินสมทบจากภาคส่วนอื่น

ร้อยละ 10.8

ลดลงจากร้อยละ 16.0

ปี 2564

ปี 2562

อาทิ เงินที่สถานประกอบการ/แรงงานจ่ายเข้าสู่กองทุนประกันสังคม หรือ กบข.

เนื่องจาก

- ช่วง COVID-19 รัฐบาลมีมาตรการลดการจ่ายเงินสมทบลง
- บทบาทของภาครัฐในการจัดสวัสดิการทางสังคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากในอดีต

มูลค่าของรายได้

ปี 2564

ปี 2555

เพิ่มขึ้น 1.8 เท่า

- เงินสมทบของผู้ประกันตน/สมาชิก
- เงินสมทบของนายจ้าง
- เงินสมทบของภาครัฐ
- เงินอุดหนุนจากภาครัฐ
- ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการเงิน
- เงินอุดหนุนจากแหล่งอื่น
- รายอื่น ๆ
- เงินโอนจากสถาบันอื่น

ด้านการใช้จ่าย

: รายจ่ายของงบประมาณด้านสังคม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามแนวโน้มการให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันทางสังคมแก่ประชาชน

ปี 2564

มูลค่ารายจ่ายด้านสังคม ≈ 1.16 ล้านล้านบาท หรือเป็น ร้อยละ 7.15 ต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.97 ในปี 2555

โดย

รายจ่ายที่มาจากงบประมาณของภาครัฐ เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

0.57 ลลป.

1.00 ลลป.

ปี 2555

ปี 2564

สัดส่วนของรายจ่ายทางสังคม ปี 2564

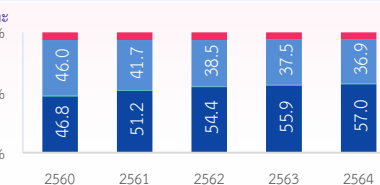
จำแนกตามลักษณะรายจ่าย

1. เงินที่ส่งตรงไปให้แก่ผู้รับประโยชน์ 57.0 %
2. สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน 36.9 %
3. ค่าใช้จ่ายในบริการทั่วไป 5.8 %

จำแนกตามลักษณะสิทธิประโยชน์

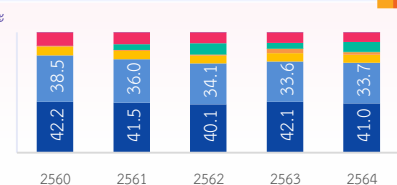
1. การเกษียณอายุ/เสียชีวิต 41.0 %
2. สุขภาพ 33.7 %
3. ความยากจน 8.4 %

ร้อยละ

- เงินโอนไปยังสถาบันอื่น
- ค่าใช้จ่ายในบริการทั่วไป
- สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน
- เงินชดเชยค่าจ้าง/ค่าจ้าง
- เงินชดเชยค่าจ้าง/ค่าจ้าง
- เงินชดเชยค่าจ้าง/ค่าจ้าง

ร้อยละ

- การเกษียณอายุ/เสียชีวิต
- สุขภาพ
- การเลี้ยงดูเด็ก/ครอบครัว
- การจ้างงาน
- ที่อยู่อาศัย
- ความยากจน
- การศึกษา
- อื่น ๆ

ข้อค้นพบจากงบประมาณด้านสังคม

1

ภาครัฐต้องใช้จ่ายในโครงการด้านสังคมเพิ่มขึ้น ขณะที่การจัดเก็บรายได้ยังทำได้ไม่เต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ช่องว่างทางการคลังมีแนวโน้มแคบลง

ค่าใช้จ่ายสำหรับสวัสดิการด้านสังคมของรัฐ

ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.1 ต่อปี

ตามแนวโน้มของจำนวนโครงการสวัสดิการสังคม และสิทธิประโยชน์ในแต่ละโครงการ ที่เพิ่มขึ้น

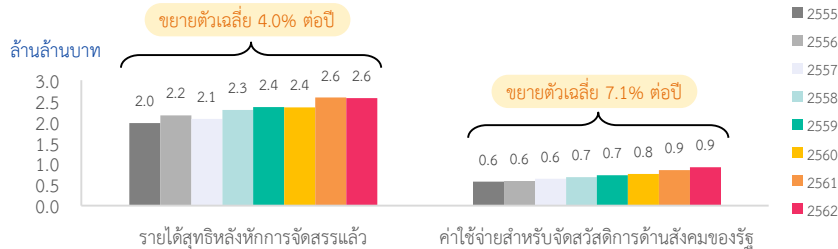
มากกว่า

รายได้สุทธิหลังหักการจัดสรรของรัฐ

ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.0 ต่อปี

และยังจัดเก็บรายได้ไม่เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่จำนวนผู้ยื่นแบบฯ และจ่ายภาษี ยังมีสัดส่วนไม่มาก

มูลค่าของรายได้สุทธิหลังหักการจัดสรร และค่าใช้จ่ายสำหรับสวัสดิการด้านสังคมของรัฐ ปี 2555 - 2562

ที่มา : ระบบบริการและเผยแพร่ข้อมูลการคลัง กระทรวงการคลัง และ กสช.

ส่งผลให้สัดส่วนระหว่างเงินที่รัฐต้องใช้ในงบประมาณด้านสังคม เมื่อเทียบกับรายได้สุทธิหลังหักการจัดสรร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

หากโครงสร้างของรายได้ของงบประมาณด้านสังคมของรัฐยังเป็นแบบเดิม หรือไม่มีการเพิ่มอัตราการร่วมจ่ายที่มาจากแหล่งอื่น อาจทำให้ต้องกู้ยืมเพื่อนำมาใช้จ่ายและมีหนี้สาธารณะมากขึ้น

2

รายจ่ายของงบประมาณด้านสังคมเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ยังมีสัดส่วนน้อย

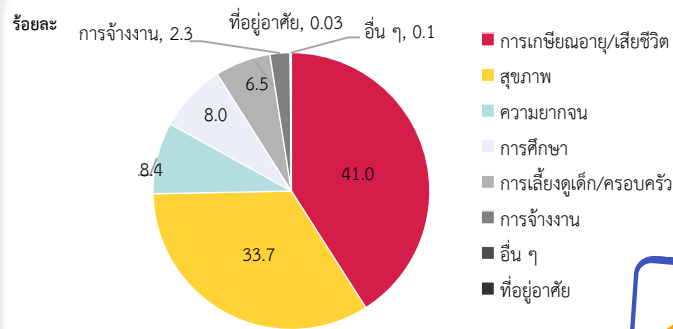
รายจ่ายด้านสังคมตามลักษณะสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

3 ใน 4 ของรายจ่ายของงบประมาณด้านสังคมทั้งหมดถูกใช้ไป เพื่อการดูแลด้านการเกษียณอายุ/เสียชีวิต และด้านสุขภาพของประชาชน

ขณะที่รายจ่ายด้านการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กและครอบครัว มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 8.0 และ 6.5 ตามลำดับ

โครงสร้างรายจ่ายงบประมาณด้านสังคม จำแนกตามลักษณะงาน ปี 2564

ที่มา : รวบรวมและประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

จากผลศึกษาจำนวนมาก > ทุนมนุษย์เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่สุดต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

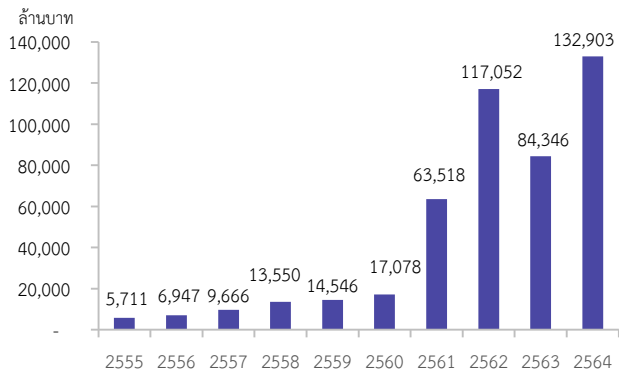

ข้อค้นพบจากงบประมาณด้านสังคม

3

รายจ่ายของโครงการด้านสังคมที่เป็นตัวเงินนอกเหนือจากด้านการเกษียณอายุ และเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

มูลค่ารายจ่ายของโครงการด้านสังคมในรูปแบบที่เป็นตัวเงิน
นอกเหนือจากโครงการเกษียณอายุ/เสียชีวิต ปี 2555 - 2564

ที่มา : รวบรวมและประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สสช.

โดยในปี 2555
มีมูลค่า 0.6 หมื่นล้านบาท
เพิ่มขึ้นเป็น

63.5 หมื่นล้านบาท ในปี 2561

1.33 แสนล้านบาท ในปี 2564

เกิดจากการริเริ่มโครงการ
บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

การให้การช่วยเหลือด้านสังคมในรูปแบบตัวเงิน
มีบทบาทมากขึ้น โดยจะเน้นการช่วยเหลือมากกว่า
การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย

อาจไม่สามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต
ของครัวเรือนรายได้น้อยได้อย่างยั่งยืน

ขณะที่โครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยมีผู้เข้าร่วม

เพียง 2.8 แสนคน จาก 13.4 ล้านคน

ของผู้ถือบัตรสวัสดิการทั้งหมด

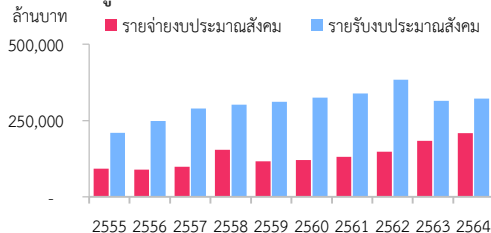

อาทิ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ส่วนใหญ่นำมาช่วยเหลือค่าอุปโภคบริโภค

4

แนวโน้มช่องว่างระหว่างรายรับและรายจ่ายของโครงการทางสังคมที่มีการสมทบ
ที่แคบลง ซึ่งอาจไม่เพียงพอสำหรับการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมในอนาคต

รายรับและรายจ่ายของโครงการ/มาตรการทางสังคม
รูปแบบร่วมจ่ายเงินสมทบ ปี 2555 - 2564

ช่องว่างระหว่างรายรับและรายจ่าย
ของโครงการที่มีการสมทบ

ลดลง

ร้อยละ 56.3 ปี 2555 เหลือร้อยละ 35.4 ปี 2564

ที่มา : รวบรวมและประมวลผลโดย กส. สสช.

ความแตกต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายที่ลดลงถือเป็นประเด็นที่น่ากังวล

โดยเฉพาะโครงการที่ต้องมีการจ่าย
บำนาญบำนาญให้แก่สมาชิก อาทิ

- กองทุนบำนาญข้าราชการ
- กองทุนประกันสังคม

- รายรับจากเงินสมทบของสมาชิกใหม่มีแนวโน้มน้อยลง
- อัตราเงินสมทบยังไม่มีทิศทางจะปรับเพิ่มตาม และอาจ
ต้องมีการปรับลดตามเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ

ขณะที่ จำนวนผู้รับประโยชน์ที่เกษียณอายุและสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่
สมาชิกยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น

สาเหตุข้างต้นทำให้ในอนาคตเงินทุนสะสมในกองทุนอาจ
ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการ
จัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

01

เน้นการดำเนินนโยบายในรูปแบบร่วมจ่ายมากขึ้น

โดยการออกแบบนโยบายจะต้องคำนึงถึงภาระทางการคลังและและความสามารถในการยกระดับสังคมให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

02

ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีให้ได้มากขึ้น

ควบคู่ไปกับการสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของภาษีต่อการจัดสวัสดิการและการพัฒนาประเทศ

03

ส่งเสริมและผลักดันให้ประชาชนสร้างหลักประกันเพื่อชีวิตในยามเกษียณให้แก่ตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยต้องปลูกฝังทัศนคติทางการเงินที่ดีและการวางแผนสำหรับอนาคตตลอดทุกช่วงวัย ซึ่งจะช่วยให้ภาครัฐสามารถลดรายจ่ายในการดูแลกลุ่มเปราะบางได้

04

ปรับรูปแบบการให้สวัสดิการ โดยเน้นการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้มากกว่า การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

05

จัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของสวัสดิการต่าง ๆ

ที่รวบรวมข้อมูลทั้งงบประมาณที่ใช้และผู้ได้รับประโยชน์ ซึ่งจะช่วยให้ภาครัฐสามารถออกแบบมาตรการ

ขอขอบคุณ

Download เอกสาร :

https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=socialoutlook_report